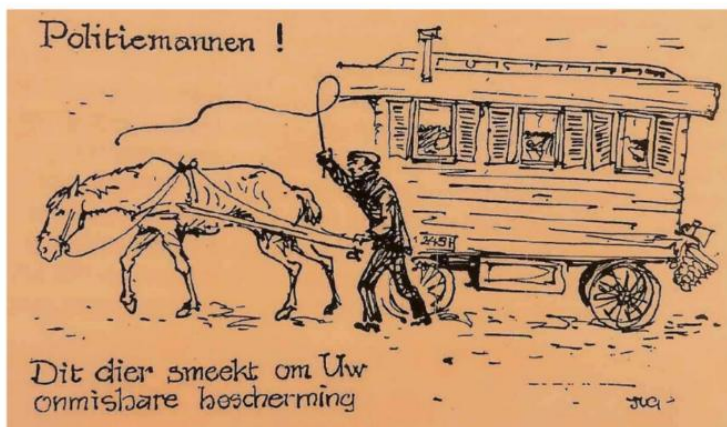

Dier en milieu beschermen tegen strijdig gedrag

Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming 100 jaar

HOOGEVEEN Toen ik de tekening zag in het jubileumnummer van Dier&Milieu, periodiek van Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming (PDM), dacht ik aan een voorval uit mijn jeugd. We kwamen 's middags van school en liepen via de Parkweg (Groningen) naar huis. Het was hooitijd. Je zag hoog opgetaste boerenwagens getrokken door een Belgisch of Zeeuws paard, zo'n brede sterke knol. Ter hoogte van de Rijnstraat zagen we een paard dat twee boerenwagens trok. De voerman op de bok sloeg met een zweep. Je kon zien dat het dier grote moeite had beide wagens te trekken. De spieren in de achterhand trilden. En die voerman maar slaan en schreeuwen. Toen gebeurde het. Een fietser smeedt zijn fiets tegen een boom, sprong op de bok, rukte de zweep uit de handen van de boer en zei: 'Zal ik jou eens zo slaan!' Woest was die fietser. Hij brak de zweep in tweeën.

In de bakkerij op de hoek belde hij de politie. Ondertussen keken wij naar het paard en de voerman. Afgeschuwelijk om te zien hoe dat grote dier stond te trillen terwijl hij iets door de achterbenen zakte. De voerman deed niets anders dan schelden en roepen 'waar bemoei je je mee!'. Maar de politie kwam en het paard werd uitgespannen. De Rijnstraat liep in die tijd dood op een weiland.

Tekening uit jubileumnummer Dier&Milieu, PDM 2019-3.

Daar bracht men de knol heen en liet hem grazen. De voerman werd bekeurd. Of de Dierenbescherming is ingeschakeld of een handhaver van PDM, weet ik niet. De PDM bestond in de vijftiger jaren al wel, want de vereniging was in 1919 opgericht. In die beginfase ging het juist om trekpaarden en trekhonden die door hun eigenaar slecht werden behandeld. Ook ageerde men tegen de behandeling van circusdieren. Het publiek ziet de kunstjes, niet de wreedheden achter de schermen. In een protest stond: 'Waarvoor dit alles? Opdat de mens flauwe kunstjes ziet. Wat is er voor moois aan een leeuw, die zoet opzit?' De PDM kant zich tegen het castreren van schapen, laat handhavers vanaf 1949 zendingen tropische vogels op Schiphol controleren en wijst de politie op vogelvangst met mistnetten in eigen land. Het gaat om vink, nachtegaal en vooral om de felbegeerde goudvink. Natuurbe-

schermers Jan Stribbos (1891-1983) pleit in een artikel in het verenigingsblad voor bescherming van wezel, hermelijn, marter en das: 'De das moet uit de jachtwet verdwijnen en beschermd worden krachtens de Natuurbeschermingswet.' Maar eerst moest de zeehond van de ondergang worden gered door een landelijke actie in 1971 voor een opvangcentrum in Pieterburen. De das werd enkele jaren later volledig beschermd.

Milieudelicten

Het dier blijft bij de PDM centraal staan. De foto's in Dier&Milieu maken duidelijk dat niet iedereen dieren op verantwoorde manier verzorgt. Verwaarlozing is te zien aan schurftige sterk vermaarde honden en paarden die in hun eigen vuil liggen en hoeven hebben die sterk zijn doorgeroeid. De PDM bevorderde de opleiding tot Onbezoldigd Rijks Opsporings Ambtenaar. Ruim twint-

tig jaar ben ik dat geweest voor Vogelwet-1936 en de Natuurbeschermingswet. Tegenwoordig heet deze ambtenaar BOA, Buitengewoon Opsporings Ambtenaar. Dassenwerkgroep Zuid-Drenthe roept regelmatig de hulp in van twee BOA's. In de loop van de tijd kwamen milieudelicten sterk om de hoek kijken. Niet dat het dier naar de achtergrond werd gedrongen, maar het meest probleem, gebruik van Round-up (glyfosaat) en het illegaal storten van wietplanten en chemicaliën van XTC vragen voortdurend de aandacht van handhavers. Een enorm verschil met de toestand vanaf 1919. DDT kwam pas in de vijftiger jaren. Daarna is er een stroom van bestrijdingsmiddelen opgang gekomen die maar niet ophoudt. De PDM blijft handhavers hiervan op de hoogte houden en stimuleert de wettelijke aanpak van milieudelicten. ■

Hero Moorlag

Grote en kleine zilverreiger vestigen zich in Nederland

Voor het jaar 2000 waren zilverreigers een grote zeldzaamheid in ons land. Maar vanaf het begin van de 21-ste eeuw neemt hun aantal gestaag toe, zeker in de herfst en de winter. Meestal gaat het om de grote zilverreiger die in de winterse Drentse weides lopen. De grote zilverreiger broedt vanaf het eind van de vorige eeuw in moerasgebieden, eerst in de Oostvaardersplassen en nu ook al enige jaren ondermeer in de moerassen van De Weerribben en De Wieden. Grote zilverreigers zijn de afgelopen twee decennia sterk in aantal toegenomen. Rond het jaar 2000 telden we in Nederland nog geen 100 exemplaren, terwijl er anno 2019 in ons land al rond de 10.000 zilverreigers worden waargenomen. Tegenwoordig behoren ze dan ook tot de normale verschijningen in ons Drentse landschap. Reeds een aantal jaren tel ik in de wintermaanden op weg van Beilen naar Dwingelo de aantallen zilverreigers. Meestal liggen de aantallen tussen de tien en vijftien stuks, met soms uitschieters naar een dertigtal. De grote zilverreiger is vrijwel net zo groot als de blau-

we reiger. Zijn witte kleur, de zwarte poten en meestal gele snavel zijn kenmerkend. De grote zilverreiger is van oorsprong een echte moerasbewoner. Hij geeft de voorkeur aan natte rietvelden. Vanuit de broedkolonie in de Oostvaardersplassen hebben ze zich als broedvogel verder verspreid naar Noord-Nederland. Vanaf oktober zijn ze in grotere getale in Drenthe te zien, vaak wel in combinatie met een groep ganzen. Ze foerageren dan in de weilanden en leven daar ondermeer van wormen, insecten, muizen en kikkers. Ze overnachten in grote groepen in bomen bij elkaar.

Golden slippers

In de rivierdalen en in moerasgebieden komt naast de grote zilverreiger tevens de kleine zilverreiger voor. Deze kleine zilverreiger komt in veel lagere aantallen voor, maar is eveneens aan een bescheiden opmars bezig. 'The lady with the golden slippers' is een prachtige Engelse benaming voor de kleine zilverreiger. Deze vogel vestigde zich midden jaren negentig van de vorige eeuw in

De kleine zilverreiger heeft 'golden slippers'. Albert Kerssies

Nederland. Hij is wat kleiner dan de grote zilverreiger en heeft een zwarte snavel, maar onderscheidt zich vooral door de geelgroene lange tenen en wordt daarom wel typerend 'De dame met de golden slippers' genoemd. Op bijgaande foto die ik gemaakt heb vanuit een vogelkijkhut in

het Oostvaardersveld, is dat mooi te zien. Beide nieuwkomers zijn flitsende verschijningen in ons winterse landschap. Altijd weer een aangename verrassing, alhoewel ze meestal wegvliegen als je ze wilt fotograferen. ■

Albert Kerssies